

De beleidsniveaus in het federale België

■ Het federale België heeft 6 beleidsniveaus

- ▶ De Europese Unie
- ▶ De Federale Staat
- ▶ De Gemeenschappen
- ▶ De Gewesten
- ▶ De Provincie
- ▶ De Gemeente

Elk beleidsniveau heeft eigen bevoegdheden.

Met die bevoegdheden kunnen de overheden van elk niveau een beleid voeren door middel van regels die opgelegd worden aan een bevolking binnen een bepaald territorium.

Het federale, het gemeenschaps- en het beleidsniveau van de gewesten zijn evenwaardig ; het provinciaal en gemeentelijk beleidsniveau zijn ondergeschikt aan de drie vorige. De op het eerste gezicht nogal gecompliceerde verdeling heeft twee bedoelingen :

- ▶ efficiëntie nastreven door schaalvergroting bevoegdheden van de nationale staat worden doorgeschoven naar het supranationale niveau
- ▶ het beleid dichterbij de burger te brengen door bevoegdheden door te schuiven naar gemeenschappen en gewesten.

■ Op elk beleidsniveau is er een wetgevend en een uitvoerend orgaan

De relatieve scheiding der machten indachtig, vinden we op elk niveau een wetgevend en uitvoerend orgaan.

Vermits België een democratische staat is met representatieve instellingen worden de personen die zitting hebben in de wetgevende organen van elk beleidsniveau aangeduid door middel van verkiezingen die op geregelde tijdstippen worden georganiseerd.

Op elk niveau is het uitvoerend orgaan verantwoording verschuldigd aan het verkozen wetgevend orgaan.

De tabel op de achterzijde van deze fiche maakt dit alles duidelijker...

BELLEIDS-NIVEAU	GRONDGEBIED BEVOLKING	BEVOEGDHEDEN	VERKIEZINGEN OM DE	VERKIEZINGEN WETGEVEND ORGAAN	NORM	UITVOEREND ORGAAN
Europa	27 lidstaten ± 446.800.000 ⁽¹⁾	Gemeenschappelijke markt / Economische en Monetaire Unie (EMU) / Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid / Samenwerking inzake justitie en binnenlandse zaken	5 jaar	Raad van ministers + Europees Parlement	Richtlijn Verordening Beschikking e.a.	Commissie + Raad van ministers
Federaal	België 11.584.008 ⁽²⁾	Institutionele, economische, financiële en sociale eenheid; openbare veiligheid	5 jaar (in principe) delegatie ⁽⁷⁾	Kamer van volksvertegenw. Senaat	Wet	Federale regering
Gemeenschappen	Vlaamse Franse ⁽⁴⁾ Duitstalige	Cultuur Taalgebruik Persoonsgebonden aangelegenheden (bijv. onderwijs, welzijn, jeugdbeleid)	5 jaar delegatie ⁽⁵⁾ 5 jaar	Vlaams Parlement ⁽³⁾ Parlement van de Franse Gemeenschap Parlement van de Duitstalige Gemeenschap	Decreet Decreet Decreet	Vlaamse regering ⁽²⁾ Franstalige Gemeenschapsregering Duitstalige Gemeenschapsregering
Gewesten	Vlaams Gewest 6.698.876 ⁽²⁾ Waal Gewest 3.662.495 ⁽²⁾ Brussels Hoofdstedelijk Gewest 1.222.637 ⁽²⁾	Territoriumgebonden aangelegenheden (bijv. ruimtelijke ordening, landbouw, milieu)	5 jaar 5 jaar 5 jaar	Vlaams Parlement ⁽³⁾ Waal Gewest Brussels Hoofdstedelijk Parlement ⁽⁶⁾	Decreet Decreet Ordonnantie	Vlaamse regering ⁽²⁾ Waal Gewest Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
Provinciaal	10 provincies	Provinciaal belang (bijv. bevordering toerisme, beheer provinciale bossen)	6 jaar	Provincieraad	Reglement Verordening	Deputatie (Vlaams Gewest) "Collège provincial" (Waal Gewest)
Gemeentelijk	581 gemeenten	Gemeentelijk belang (bijv. ordehandhaving, gemeentelijke financiën)	6 jaar	Gemeenteraad	Reglement Verordening	College van burgemeester + schepenen

(1) ec.europa.eu/eurostat

(2) statbel.fgov.be/en/themes/population/structure-population

(3) De Vlaamse Gemeenschap oefent de bevoegdheden uit van het Vlaams Gewest, d.w.z. dat het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering zich zowel inlaten met gemeenschaps- als met gewestbevoegdheden. Heel wat bevoegdheden van de Franse Gemeenschap werden overgeheveld naar het Waals Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

(4) Het Parlement van de Franse Gemeenschap wordt niet rechtstreeks verkozen maar is samengesteld uit de 75 verkozenen van het Waals Parlement en 19 Franstaligen van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

(6) De taalgroepen (N) + (F) van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement hebben soms zitting als Vlaamse Gemeenschapscommissie en Franse Gemeenschapscommissie voor bepaalde gemeenschapsmateries die betrekking hebben op respectievelijk Nederlandstaligen of Franstaligen te Brussel. Die commissies kunnen dus beschouwd worden als "verlengstukken" van de Vlaamse en Franse Gemeenschap voor de uitoefening van hun bevoegdheden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

(7) Als gevolg van de Zesde Staatshervorming zijn er geen rechtstreeks verkozen senatoren meer, maar wordt de Senaat voortaan samengesteld uit leden die worden aangewezen door de deelstaatparlementen of gecoopteerd door de leden die op die manier werden aangewezen.